

Domnului Cătălin Claudiu Bejan,

Directorul General al Administrației Naționale a Penitenciarelor

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. *12254* /17.NOV...2014

RECOMANDARE

nr. 31 din 17.11.2014

*cu privire la respectarea dispozițiilor art. 47 din Constituție privind
nivelul de trai*

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 8415 din 13 august 2014, petentul [REDACTAT] ne-a sesizat în contextul art. 47 din Constituție privind nivelul de trai, cu privire la tratamentul necorespunzător la care susține că este supus în penitenciar.

Urmare anchetei efectuate la data de 26 septembrie 2014 de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului la Penitenciarul Galați au rezultat următoarele:

Persoana privată de libertate [REDACTAT] se afla în Penitenciarul Galați, în refuz de hrană în camera E.2.12, a fost audiat și a dat o declarație scrisă. De asemenea, au mai fost audiați și ppl [REDACTAT], ppl [REDACTAT], ppl [REDACTAT], colegi de cameră cu petentul. Declarațiile lor au fost consemnate în scris, cu excepția declarației date de ppl [REDACTAT], care a refuzat, acest fapt fiind confirmat de domnul comisar șef de penitenciare [REDACTAT], șef serviciu educație și asistență psihosocială.

După vizitarea spațiului menționat, audierea petentului [REDACTAT] și a colegilor de cameră, verificarea documentelor puse la dispoziție, coroborate cu explicațiile reprezentanților Penitenciarului Galați, **au rezultat următoarele:**

Deținutul [REDACTAT] a fost transferat în Penitenciarul Galați în data de 06.12.2006, fiind în executarea unei pedepse de 15 ani închisoare pentru omor deosebit de grav în baza mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 708/2003.

1. Condițiile de cazare din Penitenciarul Galați

a) Potrivit informațiilor din baza de date a penitenciarului, la data redactării petiției (05.08.2014), petentul se afla cazat în camera E.5.3. împreună cu alți 9 deținuți. La data de 26.09.2014, în camera E.2.7, cameră în care deținutul a fost cazat anterior datei de 27.09.2014 când a intrat în refuz de hrană și a fost transferat la E.2.12, erau cazați 8 deținuți.

Ambele camere, au suprafața de aproximativ 24 mp și volum de 72 mp. În cameră, de regulă, numărul de paturi instalate este 12, distribuite pe 4 grupuri de câte 3 paturi suprapuse. Deținutul [REDACTAT] a fost cazat în pat individual pe toată perioada custodierii sale în unitate.

Verificând condițiile prevăzute de legislația în vigoare privitoare la suprafață și la volumul de aer, s-au constatat:

- la data redactării petiției (05.08.2014) deținutul a avut asigurată la camera E.5.3 **o suprafață de 2,4 mp și un volum de aer de 7,2 m³ (10 deținuți în cameră):**

- în camera în care a fost cazat anterior refuzului de hrană din 27.09.2014, camera E.2.7. deținutul a avut asigurată **o suprafață de 3 mp și un volum de aer de 9 m³ (8 deținuți în cameră).**

În privința volumului de aer, au fost respectate normele minime obligatorii reglementate. **Totodată, s-a constatat o încălcare a dispozițiilor privind suprafața minimă obligatorie, aceasta fiind mai mică decât cea legală (4 mp).**

Supraaglomerarea din camerele de deținere este cunoscută atât la nivelul conducerii unității, cât și la nivelul ANP. Conform informațiilor privind *capacitatea de cazare a unităților și efectivelor acestora la o anumită dată*, aflate pe site-ul www.anp.gov.ro, la data de 07.10.2014 **indicele de ocupare** pentru Penitenciarul Galați era de **183,99 %**. Această statistică arată că unitatea de

deținere dispune de un număr de 1078 de paturi instalate („1056 - loc deținere, 22 - infirmerii”), în condițiile în care **capacitatea legală este de 506 ppl, iar efectivul de 931 ppl**.

b) În ceea ce privește *lipsa mobilierului* în camerele de cazare, aspect sesizat în petiție și în declarațiile scrise date de deținuții audiați în anchetă, cu ocazia vizitei în camera E.2.7 s-a confirmat în parte susținerea acestora, constatându-se existența unui mobilier strict necesar. În cameră sunt: o masă mai mare pe care se află așezat televizorul și încă una mai mică, aparținând unui alt deținut; un scaun, fără să poată fi identificat vreun corp care să ofere persoanelor private de libertate condiții pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale. În grupul sanitar există un WC, o chiuvetă, un duș, **un butoi pentru apă rece**.

Nemulțumirea petentului viza și faptul că i-au fost reținute de către șeful de secție, la camera E.5.3, bunuri personale constând în **mese, scaune**, butoi de plastic, **dulap cu rafturi**, furtun, administrația penitenciarului răspunzându-i prin adresa nr. 11/655/PGGL/25.09.2014 că aceste bunuri nu se regăsesc în lista de bunuri care pot fi primite și achiziționate de deținuți. Ppl [REDACTED] a precizat în cererea sa adresată conducerii locului de deținere că aceste bunuri au fost achiziționate în schimbul unor produse de consum (cafea, țigări, cutii de ness) provenite din cumpărături proprii.

c) Referitor la programul de distribuire a apei reci, conducerea penitenciarului a precizat faptul că apa potabilă este asigurată din rețeaua de apă potabilă a orașului, că programul de furnizare a apei reci este: 6³⁰-8³⁰, 13⁰⁰-16³⁰, 18³⁰-21⁰⁰, grupurile sanitare ale camerelor fiind dotate cu recipiente de stocare a apei, care poate fi folosită pe toată perioada cât aceasta nu curge.

Existența acestei situații a fost explicată de conducerea penitenciarului prin raportare la **restricțiile bugetare privind cheltuielile pentru utilități.**

Menționăm faptul că instituția Avocatul Poporului a fost sesizat cu acest aspect și prin petițiile 8579/09.10.2013 și 8818/15.10.2013, dispunându-se efectuarea unei anchete în data de 14.11.2013, la Penitenciarul Galați. Urmare a demersurilor efectuate în baza acelei anchete, au fost primite două răspunsuri de la ANP: nr. 70827/DEA/07.01.2014 și nr. 22222/SIP/20.03.2014, precizându-se că: *„apa potabilă este asigurată de două puțuri ale penitenciarului precum și de către S.C. Apă Canal S.A. Galați, conform contractului de furnizare nr. 1616/2007. [...] Restricționarea furnizării în continuu a apei potabile s-a făcut pe motive economice, bugetul alocat fiind insuficient pentru acoperirea cheltuielilor generate de un astfel de program.”*

Conform adresei nr. 22222/SIP/20.03.2014 a Corpului de control al Ministerului Justiției, *în anul 2014 conducerea Penitenciarului Galați a stabilit ca obiectiv înlocuirea conductelor de apă rece (aducțiune) de la contorul de apă rece montat de SC Apă Canal Galați până la punctul termic, pentru eliminarea pierderilor pe rețea.*

Un alt obiectiv propus, a fost acela de a înlocui robineții de la chiuvete (care în majoritate sunt deteriorați) cu robineți cu revenire (cu temporizator mecanic), dar și înlocuirea tuturor conductelor de apă rece și apă caldă menajeră cu (țevă tip PPR) actualele conducte fiind vechi și din metal, ceea ce generează multiple intervenții la instalațiile de alimentare. Este avută în vedere și înlocuirea bazinelor de apă la toaletele din camere, în prezent foarte puține rezervoare WC funcționează. O problemă deosebit de importantă și care necesită costuri mari o reprezintă înlocuirea conductelor de alimentare din subsolul blocurilor de deținere, deoarece se produc foarte multe avarii pe aceste conducte.”

Apreciem că restricțiile bugetare nu constituie un motiv pe care autoritățile îl pot invoca pentru a justifica situațiile în care nu sunt asigurate condiții de detenție compatibile cu respectul demnității umane. Acest aspect este reținut și în *Recomandarea Comitetului de Miniștri ai statelor membre, referitoare la regulile*

penitenciare europene, REC (2006) 2, adoptată de Comitetul de Miniștri, la data de 11 ianuarie 2006. Documentul stabilește în Preambul principiile fundamentale care guvernează aceste reguli, menționând la pct. 4 "Condițiile de detenție care încalcă drepturile omului nu pot fi justificate prin lipsa de resurse."

2. Starea conflictuală existentă în camera 503 a penitenciarului, în care este cazat petentul

Din verificările efectuate în timpul anchetei în dosarul individual al deținutului [REDACTAT] -dosarul de cereri a cărui competență de soluționare revine penitenciarului (8 volume), dosarul disciplinar (2 volume), dosarul de educație și asistență psihosocială, fișa medicală - și din discuțiile purtate cu reprezentanții locului de deținere, această situație conflictuală sesizată în petiție nu este una singulară, fiind adusă la cunoștința conducerii de nenumărate ori, atât de către acest deținut cât și de către colegii de cameră.

Comportamentul necorespunzător, vindicativ și inadecvat în relaționarea interpersonală al ppl [REDACTAT], tulburarea de personalitate de tip paranoid, reactivitatea ridicată, capacitatea redusă de adaptare la reglementările instituționale și multiplele sancțiuni care i-au fost aplicate au făcut ca regimul închis în care își executa pedeapsa să fie prelungit de către comisia responsabilă cu analizarea reîncadrării sale într-un anumit regim, în data de 13.08.2014.

Deținutul [REDACTAT] nu se înțelege cu niciun alt deținut care nu îi împărtășește convingerile sale religioase, este într-o permanentă agitație, și încearcă de fiecare dată, să forțeze administrația penitenciarului să îi aprobe cereri nefondate, exagerate, prin intrarea în refuz de hrană (situația mutărilor sale dintr-o cameră în alta pe timpul detenției la Penitenciarul Galați arată un număr de 51 de astfel de situații).

De fiecare dată, solicitările sale sunt aproximativ aceleași în esență, și vizează zgomotul din camere după ora stingerii sau imposibilitatea îndeplinirii ritualurilor religioase în prezența anumitor persoane.

Aceste neînțelegeri au dus la mutări consecutive ale deținutului și încercarea de a-i oferi un colectiv tolerant, având în vedere firea sa. I s-a precizat în numeroase rânduri faptul că există criterii legale care trebuie respectate atunci când se face repartizarea pe camere, și s-a format o cameră de nefumători (E.2.7) în care sunt cazați cei cu afecțiuni medicale.

Probleme există însă și în această cameră de nefumători, și datorită ultimul conflict pe care l-a avut cu ppl [REDACTED], **petentul a intrat în refuz de hrană în data de 27.09.2014** precizând că dorește mutarea respectivului deținut din cameră.

Deși ppl [REDACTED] a plecat la un penitenciar spital în data de 30.09.2014, petentul [REDACTED] a precizat că nu iese din refuz de hrană în fața reprezentantului instituției Avocatul Poporului.

3. Măsurile dispuse ca urmare a aducerii la cunoștința administrației locului de deținere a susținerilor petentului

În cauză, verificându-se aspectele sesizate de petent privind respectarea dreptului de petiționare, din documentele puse la dispoziție, s-a constatat o **neconcordanță între "fișa cu mișcări camere" a deținutului din aplicația electronică, fișa medicală a acestuia și formularul pentru procedura în cazul refuzului de hrană FN/28.08.2013.**

Astfel, fișa cu mișcările pe camere ale deținutului indica mutarea de la E.6.5 la E.2.12 pe data de 28.08.2014, cu intrare în refuz de hrană. În aceeași zi, s-a făcut și mutarea inversă, de la E.2.12 la E.6.5, cu mențiunea ieșire refuz de hrană.

În formularul IN/28.08.2014 s-a consemnat că deținutul a intrat la 13³⁰ în refuz de hrană, a fost dus la cabinetul medical la ora 15⁵⁰, au fost luate toate datele și trecută mențiunea că intră în refuz de hrană, pentru ca apoi să se rețină, de către același medic, că la 16⁰⁰ a ieșit din refuz de hrană. **Originalul acestui document nu se mai găsește la dosarul individual al deținutului.**

Din verificările efectuate la cabinetul medical, ppl [REDACTED] s-a prezentat și în zilele următoare respectiv 29, 30, 31 august și 01 septembrie 2014, în fața medicului, s-a reținut aceeași mențiune privind refuzul de hrană și i-a fost verificată starea de sănătate.

În timpul discuției cu petentul, acesta a precizat faptul că a fost în refuz de hrană în perioada 28 august - 01 septembrie 2013 (5 zile).

Față de cele expuse, și având în vedere realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului, și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice, în temeiul art. 59 din Constituția României, coroborat cu art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, AVOCATUL POPORULUI emite prezenta

RECOMANDARE

Directorul General al Administrației Naționale a Penitenciarelor va dispune măsurile legale, în legătură cu următoarele aspecte:

- **supraaglomerarea din Penitenciarul Galați**, în condițiile în care capacitatea legală este de 506 ppl, iar efectivul de 931 ppl;

- **reamenajarea spațiilor de cazare existente**, prin dotarea camerelor cu mobilier care să asigure persoanelor private de libertate condiții pentru dormit, păstrarea bunurilor și obiectelor personale, servirea mesei, precum și pentru desfășurarea unor activități de educație;

- furnizarea apei potabile;

- examinarea aspectelor privind măsurile dispuse în legătură cu refuzul de hrană al deținutului, neconcordanțele dintre "fișa cu mișcări camere" a deținutului din aplicația electronică, fișa medicală a acestuia și formularul pentru procedura în cazul refuzului de hrană FN/28.08.2013, precum și la dispariția documentelor din dosarele deținutului.

Totodată, avem rugămintea ca măsurile dispuse să fie aduse la cunoștință Avocatului Poporului.

Folosesc acest prilej, pentru a vă asigura, stimate domnule Director General, de înalta mea considerație.

AVOCATUL POPORULUI

VICTOR CIORBEA

